

Székesfehérvári Járásbíróság
31.Szpá.3021/2023/7. szám

Magyarország Alkotmánybírósága
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III / 0 1 7 6 8 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 AUG 14.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 2	Kezelőiroda: 

Tárgy: egyedi normakontroll eljárás

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Székesfehérvári Járásbíróság a [REDACTED] eljárás alá vont személlyel szemben pénzbírság elzárásra történő átváltoztatása miatt indult 31.Szpá.3021/2023. számú szabálysértési ügyben 31.Szpá.3021/2023/5. számú végzésével az eljárást felfüggesztette és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján egyedi normakontroll eljárás lefolytatását kezdeményezi az alábbiak szerint:

Az ügy ismertetése:

[REDACTED] eljárás alá vont személlyel szemben a [REDACTED] Rendőrkapitányság a 07802/274-1/2022.szabs. számú 2023. február 17. napján jogerőre emelkedett határozatában a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdés f) pontjába, valamint az 5. § (4) bekezdésébe ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv) 224. § szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, valamint a KRESZ 5. § (1) bekezdés b), c) pontjába ütköző és a Szabs.tv. 221. §-a szerint minősülő érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés szabálysértés miatt 100.000,- Ft pénzbírságot szabott ki és 1 hónap időtartamra eltiltotta a közúti járművezetéstől, míg a vele szemben a KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a Szabs.tv. 221. §-a szerint minősülő érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés szabálysértés miatt az eljárást megszüntette az alábbi tényállás alapján:

2022. szeptember [REDACTED] r az [REDACTED] szám előtt a rendőrfőkapitány intézkedés alá vonta az [REDACTED] forgalmi rendszámú, fekete színű, Audi típusú személygépkocsit, mivel a jármű úgy vett részt a közúti közlekedésben, hogy annak a bal első és hátsó fényszórója nem működött. A járművet [REDACTED] vezette, egy fő utasa, [REDACTED] volt. A járművet [REDACTED] a munkáltatójától [REDACTED] kapta kölcsön. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy [REDACTED] az általa vezetett jármű forgalmi engedélyét nem tartotta magánál, a jármű szélvédőjének jobb alsó sarkán nem volt elhelyezve regisztrációs matrica. Az alvázszám ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy az nem egyezik a nyilvántartásban az [REDACTED] forgalmi rendszámú járműhöz bejegyzett alvázszámmal. A [REDACTED] által vezetett jármű alvázszáma a nyilvántartási rendszer szerint a [REDACTED] forgalmi rendszámhoz tartozik. Az [REDACTED] forgalmi rendszámú gépkocsi [REDACTED] tulajdonában és [REDACTED] üzemben tartása alatt áll. Az [REDACTED] forgalmi rendszámú személygépkocsi [REDACTED] tulajdonát képezi.

Egyedi azonosító jellel visszaélés bűncselekmény elkövetése miatt eljárás indult a BRFK [REDACTED] kerületi Rendőrkapitányságon. Az [REDACTED] forgalmi rendszámú járművet az intézkedő rendőr ellenőrizte az Országos gépjármű nyilvántartásban, amiből megállapította, hogy a jármű 2018. július 03. napján hivatalból ideiglenesen/átmenetileg kivonásra került a forgalomból kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet hiánya miatt. Az [REDACTED] forgalmi rendszámú, Audi típusú személygépkocsihoz nem tartozik forgalmi engedély, kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással nem rendelkezett, a műszaki érvényessége 2018. december 06. napon lejárt, továbbá 2019. február 26. napján a jármű külföldön történő nyilvántartásba vétele miatt kivonták a forgalomból.

[REDACTED] a helyszínen úgy nyilatkozott, hogy a járművet kölcsön kapta a munkáltatójától, az egy munkásautó, tartósan nincs nála, de már korábban is vezette. Arról nem volt tudomása, hogy a járművön nem a rá való forgalmi rendszám van elhelyezve.

A [REDACTED] Rendőrkapitányság a 07802/274-1/2022.szabs. számú meghallgatás nélkül hozott határozatát először megkísérelte kézbesíteni az iratokban az eljárás alá vont személy lakóhelyeként az előállító helyiségben történő elhelyezésről szóló nyomtatványon rögzített [REDACTED] ajtó címre, amely „nem kereste” postai jelzéssel érkezett vissza 2022. október 18. napján, ami nem tekinthető szabályszerű kézbesítésnek, ugyanis a lakcímnnyilvántartásban az eljárás alá vont személy vonatkozásában [REDACTED] alatti fiktív lakcím található, a fiktívvé válás dátuma 2018. november 5. napja. A szabálysértési hatóság erre figyelemmel a határozatot kiadta a 01030/20712/2022.id. számú elfogás végrehajtásáról készült rendőri jelentésben ideiglenes lakcímként rögzített [REDACTED] alatti címre, amely 2022. november 8. napján „cím nem azonosítható” jelzéssel érkezett vissza.

A szabálysértési hatóság 2023. január 1. napját követően ismételten megkísérelte kézbesíteni határozatát az eljárás alá vont személynek a [REDACTED] alatti címre, azonban a tértivevény tanúsága szerint 2023. február 8. napján ismételten „cím nem azonosítható” jelzéssel érkezett vissza azzal, hogy az RL20610033640671 számú tértivevényen feltüntetésre került, hogy 2023. január 24 és 31. napján is értesítő került elhelyezésre.

A bíróság kiemeli, hogy az eljárás során a fentiekben megjelölt módon került sor a címzett címének feltüntetésre a tértivevényeken az utca és a házszám némi módosításával.

A szabálysértési hatóság a fentieket követően intézkedett az eljárás alá vont személy tartózkodási helyének felkutatása iránt, amelynek során 2023. március 26. napján a helyszínen végzett adatgyűjtés alapján megállapításra került, hogy a [REDACTED] nem beazonosítható. A [REDACTED] egy külterületen található zárkerti ingatlanos rész helyrajzi számokkal ellátva. A rendelkezésükre álló műszaki térkép alapján az [REDACTED] hrsz-tól [REDACTED] hrsz-ig van számlálva. [REDACTED] fényképét a járőr, a [REDACTED] lábánál található [REDACTED] alkalmazottjainak megmutatta, tekintve, hogy a környéken az az egyetlen bolt, és a külterület lakosai azt használják, azonban nem ismerték fel a fenti személyt.

A fentieket követően a szabálysértési hatóság a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdés c) pontja alapján a „cím nem azonosítható” postai jelzés alapján a határozatot 2023. február 8. napján kézbesítettnek tekintette.

A fentiek alapján a szabálysértési hatóság megállapította, hogy a [REDACTED] Rendőrkapitányság 07802/274-1/2022.szabs. számú határozatának marasztaló rendelkezése 2023. február 17. napján jogerőre emelkedett, tekintettel arra, hogy nem került sor tárgyalás tartása iránti kérelem előterjesztésére a kézbesítési vélelem útján való kézbesítéstől számított 8 napon belül.

Az eljárás alá vont személy a pénzbírság kiszabásáról szóló határozatban lévő tájékoztatás ellenére a kiszabott pénzbírságot határidőben nem fizette meg és az állami foglalkoztatási szervnél sem jelentkezett munkavégzésre, ezért a [REDACTED] Rendőrkapitányság az iratokat megküldte a bíróságnak a pénzbírság szabálysértési elzárásra történő átváltoztatása céljából.

A bíróság 2023. július 13. napján rövid úton telefonon felvette a kapcsolatot [REDACTED] eljárás alá vont személlyel tartózkodási helyének tisztázása érdekében, amelynek során arról tájékoztatta a bíróságot, hogy életvitelszerűen a [REDACTED] alatti ingatlanban lakik, ami helyrajzi szám alapján azonosítható be, de a posta tud erről és ezen a címen meg szokta kapni a leveleket, számlákat. Közölte, hogy az iratokban fellelhető [REDACTED] szám téves, az helyesen [REDACTED] A [REDACTED] szám alatti címen nagyon régóta nem él és ott előfordul, hogy kidobják az oda érkező leveleit.

Az indítvány indoka:

A bíróság az eljárása során mind a végrehajtási eljárás, mind pedig az alapeljárás törvényességét felülvizsgálja, amelynek során alkalmaznia kell a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdésében rögzített kézbesítési szabályokat is tekintettel arra, hogy a pénzbírság megfizetésére rendelkezésre álló fizetési határidő a határozat kézbesítésén alapuló jogerő dátumához igazodik.

A szabálysértés „kétfarcú”, a büntetőjog és a közigazgatási jog határán elhelyezkedő jogintézmény, ugyanis a szabálysértések egy része közigazgatásellenes cselekmény, míg egy másik része büntetőjogi karakterű, kriminális cselekmény [63/1997. (XII.12.AB határozat II.1.]. A szabálysértési büntetés a múltban elkövetett jogsértést represszív módon szankcionálja. A szabálysértésekért való felelősség a bűncselekmények miatti felelősséggel azonos, a cselekmény elkövetőjének vétkességén alapuló szubjektív felelősség, melyet az állam megtorló jellegű, represszív szankciókkal fenyeget, és e szankciók közül nem hiányzik a szabadságelvonó büntetés sem [1/2008.(I.11.) AB határozat III. 3.1.]. A szabálysértési jog szankciórendszerében nem csupán a bíróság hatáskörébe tartozó elzárással sújtandó szabálysértések esetén kerülhet sor szabadságelvonással járó szankció kiszabására, hanem az általános szabálysértési hatóságként eljáró rendőrség, valamint egyes szabálysértések esetén a Szabs.tv. 38. § (2) bekezdésében és a 39. § (2) bekezdésében meghatározott szervek által kiszabott pénzbírság, illetve helyszíni bírság, valamint közérdekű munka kiszabása is szabadságelvonást eredményezhet, hiszen azok teljesítésének elmaradása esetén szabálysértési elzárásra történő átváltoztatásnak van helye. Az elzárás átváltoztatás esetén tehát mind a kriminális, mind pedig az igazgatásellenes cselekményeknél egyaránt alkalmazható, mint végrehajtási szankció, amit a fogházbüntetés szabályainak alapulvételével büntetés-

végrehajtási intézet hajtja végre, melynek során az elkövető személyes szabadsága és a tartózkodási hely megválasztásához fűződő joga is korlátozást nyer [1/2008.(I.11.) AB határozat III. 3.3.].

A szabálysértési eljárás fentiekben részletezett büntető karakterére figyelemmel a szabálysértési eljárást szabályozó törvénynek is meg kell felelnie az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog követelményének, amely garanciális jogokat a büntetőeljárás terheltjéhez hasonlóan szükséges biztosítani az eljárás alá vont személy számára is.

A bíróság álláspontja szerint az eljárás tárgyaül szolgáló ügyben felmerült a Szabs. tv. 2023. január 1. napja óta hatályos 89.§ (3) bekezdés c) pontjának alaptörvény-ellenessége az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdésére figyelemmel, ezért a bíróság a Szabs.tv. 82.§ (2) bekezdése szerint eljárva az eljárást hivatalból felfüggesztette az Alkotmánybíróságnál az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a szerinti egyedi normakontroll eljárás kezdeményezése miatt.

A bíróság által az egyedi ügyben alkalmazott és egyedi normakontroll eljárás keretében vizsgálendő jogszabályi rendelkezés:

A 2023. január 1. napjától hatályos Szabs.tv. 89. § (3) bekezdés c) pontja értelmében a postai úton kézbesítendő iratot szabályszerűen kézbesítettnek kell tekinteni a kézbesítés megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert az irat a címzett értesítési címéről, tényleges tartózkodási helyéről és lakcíméről „a cím nem azonosítható”, „címzett ismeretlen”, „elköltözött” vagy „kézbesítés akadályozott” jelzéssel érkezett vissza.

Az alaptörvény megsértett rendelkezése:

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Ugyanezen cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A sérelmezett jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása:

A Szabs.tv. 89. § (3) bekezdését 2023. január 1. napjával módosító 2022. évi LX. törvény 33. §-ához fűzött végső előterjesztői indokolás szerint a javaslat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) mintájára kiegészíti és pontosítja a kézbesítési vélelem eseteit, elősegítve ezzel az eljárások időszerűségét. A végső előterjesztői indokolás azonban pontatlanul fogalmaz, hiszen a Szabs.tv. hivatkozott módosítása lényeges eltérést tartalmaz a Be. 132. §-ában rögzített kézbesítési szabályokhoz képest. Jóllehet a Be. a 132. § (2) bekezdésének c) pontja a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdés c) pontjával azonos rendelkezéseket tartalmaz, azonban a Be. 132. § (3) bekezdése kiveszi a szabályozás hatálya alól a terheltnek kézbesítendő ügyiratokat, amelynek értelmében az ismeretlen helyen tartózkodó, illetve rendezetlen

lakóköörülményekkel rendelkező terhelt esetén továbbra is hirdetményi kézbesítésnek, illetve távollétes eljárásnak van helye, nyilvánvalóan garanciális okokból, hiszen a terhelti jogok súlyos sérelmét jelentené, ha elvi lehetősége sem lenne arra, hogy tudomást szerezzen az ügyében foganatosított eljárási cselekményekről és gyakorolja a terhelti jogokat. A bíróság megítélése szerint a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdésének c) pontjában kodifikált kézbesítési szabály nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének tekintettel arra, hogy lehetővé teszi az eljárás alá vont személy személyi szabadságának korlátozását oly módon, hogy az eljárás alá vont személynek lehetősége sincs tudomást szerezni a határozat tartalmáról és gyakorolni az eljárás alá vont személyt megillető jogosítványokat, hiszen a szabálysértési hatóság meghallgatás nélküli eljárásban hozott határozatában vagy a bíróság tárgyalás mellőzésével hozott határozatában kiszabott pénzbírság esetén a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti, az eljárás alá vont személyre is kötelezően alkalmazandó kézbesítési szabályokban rögzített kézbesítési akadályokra alapozva meg kell állapítani a határozat jogerőre emelkedését az eljáró hatóságnak, ami alapján az esetek nagy részében sor kerülhet az elzárásra történő átváltoztatásra is akár úgy, hogy az elzárás megkezdése miatt elrendelt rendőri elővezetés során szerez tudomást az elkövető a kiszabott büntetésről.

Az indítvánnyal érintett ügyben az eljárás alá vont személy a rendőri intézkedést követően a bíróság rövid úton történő telefonos megkeresése során értesült arról, hogy vele szemben jogerősen pénzbírság kiszabására került sor és annak elzárásra történő átváltoztatása iránt eljárás van folyamatban annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló iratok tanúsága szerint a tényleges tartózkodási helyét is rendelkezésre bocsátotta, azonban az feltehetően pontatlanul került rögzítésre az iratokban az ingatlan sajátos zártkerti jellege miatt. A 2023. január 1. napja után alkalmazandó kézbesítési vélelemre alapozva az eljárás alá vont személynek a meghallgatás nélkül hozott határozat esetén lehetősége sincs élni a meghallgatás kérése iránti jogával és annak keretében az észrevételezési, indítványtételi jogával, a joghátrány megállapítását érintő nyilatkozattétel jogával a személyi körülményeire nézve. A határozat jogerőre emelkedése után pedig elesik a részletfizetés, halasztás és közérdekű munkával történő megváltás lehetőségétől is, valamint az átváltoztatás iránti eljárásban a tárgyalás tartása iránti kérelem és a kizáró okokra történő hivatkozás lehetőségétől, ha a bíróság az erre irányuló felhívását az érintett kézbesítési szabály alapján tekinti kézbesítettnek. Nem várható el egyik állampolgártól sem, hogy egy esetleges kézbesítési problémától tartva maga kutassa fel az eljáró hatóságot annak érdekében, hogy egyáltalán van-e ellene folyamatban eljárás és az jelenleg hol tart.

Az érintett törvénymódosítással egyidejűleg a jogalkotó 2023. január 1. napjától a Szabs.tv. 52. § (4) bekezdésében az eljárás alá vont személy kötelezettségeként rögzítette, hogy köteles a lakcímét, értesítési címét, tényleges tartózkodási helyét, kézbesítési címét, telefonos elérhetőségét, elektronikus levelezési címét vagy más elektronikus elérhetőségét, valamint ezek megváltozását – a változást követő három munkanapon belül – a szabálysértés miatt eljáró bírósággal vagy szabálysértési hatósággal közölni. Ezen jogszabályhelyből is az következik, hogy az eljárás alá vont személynek lehetősége van megadni a lakcímnnyilvántartástól eltérő azon tényleges tartózkodási helyet, ahol az eljáró hatóság elérheti. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 26. § (1) bekezdése nem teszi kötelezővé a tartózkodási hely lakcímnnyilvántartásba történő bejelentését, azt csupán

lehetőségként szabályozza azzal, hogy a 26/A. § (1) bekezdése értelmében jogszabály valamely jogosultság adott hellyel összefüggő gyakorlása, szolgáltatás igénybevétele, kötelezettség teljesíthetősége vagy más joghatás feltételeként előírhatja a tartózkodási hely bejelentését, vagy az életvitelszerű ottlakás tényének egyéb módon való igazolását. A Szabs.tv. nem tartalmaz ilyen nyilvántartásba vételi kötelezettséget, csupán az eljáró hatóság számára történő bejelentést írja elő az eljárás alá vont személy számára.

Annak ellenére, hogy a Szabs.tv. 52. § (4) bekezdésében még nem volt hatályban, az eljárás alá vont személy a rendőri igazoltatása során eleget tett ezen kötelezettségének, hiszen az iratokban feltüntetésre került több hozzá tartozó elérhetőség is azzal, hogy utóbb kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy tévesen diktálta be a címét vagy rajta kívül álló ok miatt tévesen rögzítették az elérhetőségeit. Megjegyzi a bíróság, hogy a Székesfehérvári Járásbíróságon folyamatban lévő 31.Sze.3103/2023. számú szabálysértési ügyben az eljárás alá vont személy fiktív lakcímmel rendelkezett, de a meghallgatása során rendelkezésre bocsátotta a tényleges tartózkodási helyét az előkészítő eljárást lefolytató hatóságnak, amelynek során az ajtó sorszáma elírásra került, ezért a bíróság tárgyalás mellőzésével hozott pénzbírságot kiszabó végzése „cím nem azonosítható” postai jelzéssel érkezett vissza. Ezen hivatkozott ügyben az eljárás alá vont személy telefonos megkeresése alapján tisztázásra került, hogy az ajtó sorszáma tévesen került rögzítésre az iratokban, az érintett lakás egy többemeletes panellakás, amit az eljárás alá vont személy bérel és a bérbeadó neve szerepel a postaládán, majd az ismételt kézbesítés során szabályszerűen megtörtént a határozat kézbesítése. Ezen hivatkozott eset szintén a magyar lakásviszonyokat tükrözi, hiszen számtalanszor találkozunk azzal a problémával a bírósági eljárás során, hogy a bérelt ingatlanok esetén a tulajdonosok nem járulnak hozzá a lakcím, tartózkodási hely bejelentéséhez és sok esetben még a név postaládán történő feltüntetéséhez sem.

Mindemelett az indítvány tárgyúul szolgáló ügyben megmutatkozik a postai kézbesítésben rejlő hibák, pontatlanságok gyakorisága is, hiszen a jogerő alapjául szolgáló RL20610033640671 számú „cím nem azonosítható” jelzéssel visszaérkezett tértivevényen feltüntetésre került, hogy 2023. január 24 és 31. napján is értesítő került elhelyezésre annak ellenére, hogy ezen postai jelzés esetén fogalmilag kizárt értesítő elhelyezése.

Kiemelendő, hogy a Szabs.tv. 90.§-ában rögzített kézbesítési vélelem megdöntésére vonatkozó szabályok nem jelentenek valós és reális lehetőséget az eljárás alá vont személy számára az indítvánnyal érintett ügyben, hiszen az igen rövid 3 hónapos objektív határidő már jóval azelőtt eltelt, hogy a végrehajtást foganatosító hatóság az iratokat beterjesztette volna a bíróságra a pénzbírság átváltoztatása iránt. A helyszíni bírság és pénzbírság átváltoztatása iránti eljárásban jellemzően a jogerőre emelkedést követő 3 hónap elteltével kerül sor az átváltoztatás iránti indítvány előterjesztésére, hiszen a jogerőtől számított 30 napos fizetési határidő leteltét követően kerülhet sor a beterjesztésre azzal, hogy a közérdekű munkával történő megváltás érdekében az illetékes hatóságnál történő jelentkezés ezt követő 8 napon belüli határidejére is figyelemmel kell lennie a hatóságnak.

A bíróság hangsúlyozza, hogy a szabálysértési eljárásban meghallgatás vagy tárgyalás tartása nélkül hozott határozat jogintézményeivel célját és karakterét tekintve paralel jogintézmény a

Be. C. fejezetében szabályozott büntetővégzés, amelynek kapcsán a Be. 743. § (3) bekezdése garanciális okokból úgy rendelkezik, hogy ha a szabályszerű postai kézbesítés a vádlott lakcímén, tényleges tartózkodási helyén, illetve kézbesítési címén nem lehetséges, vagy a vádlott bármely okból nem veszi át a büntetővégzést, azt a bíróság a Be. 132. § (2) bekezdése szerinti kézbesítési fikció alapján nem tekintheti kézbesítettnek, és a határozat hirdetményi kézbesítése iránt sem intézkedhet.

A tisztességes eljárás követelménye olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni, ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes” [6/1998. (III. 11.) AB határozat II.5.]. A bíróság megítélése szerint a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdés c) pontja szerinti kézbesítési vélelmet tartalmazó jogszabályi rendelkezés alapján lefolytatott eljárás nem felel meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás követelményének tekintettel arra, hogy a meghallgatás nélküli eljárásban lehetővé teszi az eljárás alá vont személy szabálysértési felelősségének megállapítását és vele szemben szabadságelvonással járó elzárásra átváltoztatható szankció kiszabását anélkül, hogy az eljárás alá vont személynek lehetősége lett volna tudomást szerezni a határozat tartalmáról és annak fényében esetlegesen meghallgatás vagy tárgyalás tartása iránti kérelmet terjesszen elő, majd védekezését, bizonyítási indítványait, észrevételeit előterjessze, esetlegesen a személyi körülményei vagy azok megváltozása kapcsán a joghátrányt is befolyásoló nyilatkozatot tegyen. A támadott kézbesítési szabály a szabálysértési eljárásban az eljárás alá vont személy számára a védekezése körében biztosított legelemibb jogosultságok, eljárási garanciák negligálását jelenti az eljárás alá vont személy vonatkozásában. A bíróság megítélése szerint a büntetőeljárási kódex terhelte vonatkozó szabályaihoz hasonlóan a szabálysértési eljárásban sem kerülhet sor a represszív szankcióként szabadságelvonással fenyegetett eljárás alá vont személy vonatkozásában a támadott kézbesítési akadályokra alapozott eljárás lefolytatására, amely az emberi szabadsághoz való elemi jog súlyos korlátozásával végződhet. A tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye [6/1998. (III. 11.) AB határozat, 14/2004. (V. 7.) AB határozat, 1/2008. (I. 11.) AB határozat]. Mindezek alapján az időszerűség követelményének égisze alatt a tisztességes eljáráshoz való jog nem szenvedhet sérelmet.

A fentiekén túlmenően a szabálysértési hatóság meghallgatást követően hozott és az eljárás alá vont személlyel postai kézbesítés útján közölt határozata kapcsán felmerült kézbesítési akadályra alapozott vélelem beállta esetén az eljárás alá vont személy számára nem biztosított a valós és hatékony jogorvoslat, hiszen a szabálysértési hatóság határozatával szemben lehetősége sincs kifogást előterjeszteni. Nem alkotmányellenes szabályozási mód az, ha a kriminális szabálysértéseket a szabálysértési hatóság bírálja el, az elkövetőnek azonban lehetőséget kell biztosítani a teljes körű, érdemi bírósági felülvizsgálatra [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. Jóllehet a jogorvoslathoz való jog nem korlátozhatatlan alapjog, azonban az eljárás időszerűségének ily módon történő biztosítása a bíróság megítélése szerint nem felel meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében deklarált alapjogkorlátozási tesztnek, ezért a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog sérelmét jelenti.

Alkotmánybíróság döntésére irányuló kérelem:

A fentiek alapján a bíróság indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdés c) pontja ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével, valamint a Szabs.tv. 89. § (3) bekezdés c) pontját semmisítse meg.

Alkotmánybíróság hatásköre és az eljárást felfüggesztő végzés:

A Székesfehérvári Járásbíróság a 31.Szpá.3021/2023/5. számú végzésével a Szabs.tv. 82.§ (2) bekezdése szerint eljárva az eljárást hivatalból felfüggesztette és az Alkotmánybíróságnál a fentiek szerint egyedi normakontroll iránti eljárást kezdeményez. A bíróság az Alkotmánybíróság hatáskörét Abtv. 25. § (1) bekezdésére alapítja.

Székesfehérvár, 2023. augusztus 4.

